

NÚMERO
SOLT
15 Centims

SETMANARI POPULAR INDEPENDENT

ANY III

Palamós 2 de Març de 1929.

M. M. M.
NÚM. 68
L.A.M.B.S.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Palamós, trimestre	2'00	ptes.
Fora, trimestre	2'25	id.
Estranger, un any	15'00	id.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

MAURI I VÍLAR. 2. SEGON.

Anuncis, comunicats i recams a preus segons tarifa.
Pagaments a la bestreta.

Primer que tot la mare!

A l'amic, C.G., ben sincerament

Tot és silenci en el convent. Solsament, a voltes hi arriba el grinyolar de les rodes de qualque vehícol que passa per el carrer, i semblant al bruit confós de la maretjada, la remor de milers de veus, afeblides per l'espai i la distància, que xixiuejen a les orelles, com si temptadores convidessin a la vida.

Tot és silenci en el convent i en la cambra de Sor Maria. Les darreres llúissors del sol, clapejen d'or vell a les parets i al Sant Crist, penjat en una d'elles, que mira, i extén els seus braços, a l'Humanitat. Del jardí en puja un devessall de fines sentors, i s'ou el xerroteig d'una parella d'ocellets que tendrament bo i fent llur niu, saltironejen joiosament per el verd brancam, feliç en llur idil·li, cantant l'alegria dels filllets que vindran. . .

Sor Maria no veu, no sent rés. . . Amb el cap entre les seves mans, está absorta. Es diria que aquell cos está sens vida, si no's vegessin les llágrimes que de tant en tant s'escorren per entre els seus dits blanquíssims, i resten titil·lejant damunt del seu habit fosc, com estels tremoladissos en mig del negre domàs del cel.

La monja aixeca la seva testa. . . La faç, per damunt de la qual encara s'ovira una perla que pugna per fer-se fonedissa, com avergonyida d'ésser vista, és un compendi de tristor i remordiment al ensems. Amb

má febrós, agafa un paper qu'está sobre la seva falda, i torna a llegir per tercera vegada aquella lletra que tant la commou, perquè és com la sonda gitada al fons de la seva ànima, i que regira tot l'abim de records dipositats en ella.

«Volguda germana: — diuen les ratlles qu'ella segueix amb l'esguard enterbolit per les llágrimes—. He dubtat molt abans d'agafar la ploma per escriure't, perquè, solsament al pensar en tú, sento aquí dintre meu quelcom que es revolta. . . , perquè sento que la meua má tremola, no sé si de ira o de llástima.

He dubtat molt, repeteixo; però ara en aquests moments són les llágrimes d'una mare, qu'impulsen i donen força al meu braç, foragitant la tremolor de les passions; és el ressó d'un plor, lo que afebleix el clam del meu despit.

Si; he vist la nostra mare plorant; nostra mare abans riallera, plorant davant d'un retrat de la filla que fugí del seu costat, ja fa anys, davant d'aquell ésser qu'abandoná a la seva amiga més ferma, a l'aimant més fidel, a la mare per tancar-se dins d'una casa freda, curulla del glaç que deixa la manca d'afecte i estimació; d'aquella que menyspreá la tebior amorosa de la llar, per corre darrera d'una il·lusió fonedissa. . . »

Sor Maria no pot seguir llegint: sent retrunyir cada una d'aquestes paraules, dintre el seu pit com una bala. . . Fa un esforç i segueix.

«Torna — diu la lletra — a la casa que deixares, a posar un bálсам a la ferida que feres a l'ànima de la nostra mare! Tú creus pot ésser, qu'es una cosa digna fugir del seu costat? Insensata! Mira al Crist, al teu

Crist, que fins amb la seva dolça mirada, amb els seus braços sagnants, t'assenyalarà a la teva mare; mira'l que pot ésser el sentiras extremir-se damunt del teu pit, perquè té fred damunt d'aquest cor gelat que foragitá del seu sí el foc del amor de filla; escolta'l que't parlará dintre la teva consciència, dient que la seva doctrina és tot amor, i no la pot seguir qui desprecia, qui deixa a la seva mare.

«Tú ets, germana, una covarda que trepitjant el teu deure, fuges de la lluita de la vida, perquè tens por de defensar a la teva mare! I ella encara plora... plora, que veu que la deixen, que no l'estima aquella filla que desprecia al niu per volar a un altre, fred, i sens plomes tibies d'una mare, per escaifar-lo! Tan de bó que aquestes llágrimes ruhentes caiguessin sobre el teu cor i fonguessin el glaç que l'empresona!...»

Sor Maria no pot més i deixa caure el paper... Plora, plora molt... La parella d'aucellets segueix desgranant el seu idil·li... El sol dóna la darrera ullada al món... De lluny arriben onades de veus que conviden al goig del viure... Sor Maria dubta d'ella mateixa: li sembla oïre la seva mare que la crida amorosida...

Més en el convent han tocat a Rosari... La monja s'aixeca i surt decidida... a resar! Ja no hi han llágrimes! La veu de la campana ofega la veu de la mare!

EL COMTE RAÚL

Per què estas trista?

Per què estas trista, per què?
Digues-m'ho, que jo no ho sé.
Quina és la causa maligna
que t'entristeix tan sovint?
No ho endevino amb l'instint,
no ho endevino. I m'indigna
veure't, plorosos,
tos ulls amorosos.

Per què estas trista, donzella?
Digues-m'ho, gentil ponsella.
Perquè ets tan bella,
els teus neguits són els meus
que jo voldria ben breus.

Dins el meu sí
els teus neguits sento amb força traidora.
Estas trista? Digues-m'ho a mi,
si et plau. I així,
tots dos ho estarem alhora.

E. J. P.

Monografia històrica de la Vila de Palamós i encontorns

per
Mossén Félix Paradedá i Robert

XII

GUERRES QUE SOSTINGUÉ LA VILA

LA DE 31 DE MAIG DE 1694

L'edifici que més sofrí fou l'església parroquial, quins danys materials foren valorats en mil quatre centes setanta cinc lliures, distribuïdes en varies partides; seguint en ordre d'importància les cases de Miquel Fina i Josep Pagés i Gallart que foren perjudicades per cinc centes cinquanta dugues lliures la primera i per tres centes deu la segona.

El 5 de juliol de 1809, en la seva monografia històrica titulada «El Ampurdán durante la guerra de la Independencia» descriu En Josep M.ª Ferrer el trist fet qu'anem a referir en els termes següents:

Practicá Fontana un reconeixement el 26 de juny des de Sant Feliu de Guíxols i al matí del cine de juliol sortí d'aquesta vila amb el segon lleuger italiá manat per el coronel Cotti, dos esquadrons de dragons de Napoleó, coronel Schiazzetti i sis peces de campanya, essent molestada aquesta columna tot el camí pel foc dels canoners anglesos fins arribar a la terra Valentina.

«Col·locá Fontana darrera de Sant Antoni de Calonge als dragons i desplegá l'artilleria sobre un turonet immediat que dóna vista a Palamós, rompent el foc contra la vila i els vaixells anglesos, als que obligá a fer un moviment de retrocés i més tard a retirar-se completament. Al mateix temps enviá al segon lleuger a prendre possessió de Sant Joan de Palamós i de les altures que dominen la vila, i, atacant després a pas de càrrega les obres de defensa de la dreta, s'introduí a Palamós mentres que 'directament per la platja arribava a l'esquerra la cavalleria i després de curta resistència entrava també a la vila impossibilitant la defensa que perllongaren llurs habitants pels carrers. Més unint-se ambdues forces d'infanteria i cavalleria, els acorralaren fins La Punta de l'extrem de la vila, perseguint-los fins a les roques. Bàrbarament atravessaren amb llurs sabres a dones i criatures, matant dins de mar a varis que intentaven fer-se escápols. Allí morí N'Antoni de Cabrera, de Bagur, cap dels valents defensors de la religió i de la patria, morint ademés, entre altres, el beneficiat del

poble En Miquel Mont, natural de Calonge, i el rvt En Doménech Cañis, beneficiat expatriat de Bas.»

FUTBOLERES

Palamós S. C. 1 *U. S. Atlètic Fortpienc* 1

Per qué les noies no van a presenciar els partits de futbol? Aneu a saber-ho. El cert és que no hi van. Tota aquella munió de donzelles que temps enrera donaven un tó agradablement simpàtic al nostre terreny de joc, han perdut l'entusiasme. Potsar els plaurá més el cinema. . . En tot cas, no els hi alavem el gust.

La tarda de diumenge, precisament, era ben suggestiva per passar-la al aire lliure. Arribar-se, tot passejant, al terreny d'esports local, era plaent. . . Doncs bé: molts homes, molts joves i . . . poques noies, les incondicionals, només. Caldria no negligir l'avinentesa que ens ofereix la Natura, en aquestes tardes suaus i alegres. Que voleu més grat que un espectacle a plena Natura, practicat per coneeguts i amics i enmargitat per el circol de muntanyes que envolten el terreny de joc palamosí?

Peró, deixem tranquils els espectadors i anem a alló que fou el partit.

Començá amb gran fúria per amdues parts i tot seguit varem tenir l'impressió que passaríem una bona estona. Peró aquell entusiasme i encert que es veia al centre del terreny, s'esfumava del tot davant la porta. Mai havíem vist la devantera local tan desencertada. I així va acabar-se el primer temps sense obtenir, ni l'un ni l'altre onze, cap títol.

El segon temps comença amb un gol dels atlètics obtingut per Torres, que va xutar amb una posició difícilíssima.

Després l'encontre va continuar amb el mateix caire de sempre, si bé els locals mostraren estar més esgotats que llurs contraris. Vers el final, Rosalench va encertar un bon xut de mitja volta, que fou l'empat.

L'equip visitant feu un bon partit de conjunt però els davanters manquen de xut. Els millors, individualment, els dos defenses i Burguete. Dels locals excelents Gou, Gai i Forné. També va prodigar-se Company. Caldria que no sigués tan driblador i lliurés més ràpidament la bala als seus davanters. La ratlla d'atac, molt fluixa i el porter del reserva Vilá, molt innocent.

Havia arbitrat el senyor Alsedá, amb imparcialitat

i regular encert. Equips:

«U. S. Atlètic Fortpienc»: — Artigues, Santos, Pueyo, Rodriguez, Burguete, Gómez, Grau, Novell, Torres, Virgili, Martin.

«Palamós S. C.»: — Vilá, Forné, Gai, Gou, Company, Ventura, Aliu, Ribera, Rosalench, Valls, Napoleón.

Espurnes

Diumenge passat al ball de pinyata d'El Port, sota el doser de paper blau representant un cel magnífic, un «dirigible» platejat s'hi balancejava oferint un obsequi a la damisel la que tingués l'incert de trobar, com a modern Aquiles, el seu punt vulnerable.

El «dirigible» es mantingué indiferent a bon nombre de grácils poncelles qu'amb sos ditets rosats, estaven debades una cinia blava, color d'il·lusió! per fer-lo seu.

I és qu'el molt pillastre, sabia com els «dirigibles» de debó, que per aterriçar feliçment tenia que ser sens dubte en «Le Bourget.»

**

Estem en plena quaresma! Temps de meditació i penitencia. Els moments de joia esbojerrada del Carnastoltes, qu'ens feren apuntar quiscuna il·lusió tot bromejant amb alegre disfreça, són ja llunyans. . .

I tot lo passat és tan melangiós!

Estavem diumenge en ple ball i véiem ara com les parelles ballaven serioses, ja no hi debia haver entre elles converses trivials que sempre finien al só d'alegroia corranda.

No! ara ja es veia l'aparellament de la simpatia i potsar l'acohort de veurer néixer entre dos una suau passió!

Nosaltres, al marge, vegerem desolats com restavem sols, sens esperança. . .

Sens Esperança i «tan joves i hermosos ¡oh! mitològica Circe! ¿Perqué? No ho sé, però tot ho veig negre; tot trist. Perduda l'esperança qu'em resta? . .

Acabem; no com el poeta amb un mot retumbant, sinó com els práctics i prosaics, dient dolorit: Ja he begut oli!

FÉLIX GRAU

Correspondència

Félix Grau: Seria convenient que volguessiu posarvos d'acord amb el nostre director per tal de mirar si

era possible fer una secció satírica setmanal en el nostre periòdic tal com el treball que ens heu enviat. Ens plauria a tots nosaltres i segurament també als llegidors.

Comte Raül: Era per excés d'original; no et pensis, però, que volguem negligir ni retardar la publicació dels teus articles. Ja saps que ens plauen, t'agraïrem que n'enviïs d'altres tenint en compte el poc espai de que disposem; que no siguin massa llargs. En quant al treball del teu company no podem publicar-li res per que no tenim res d'ell.

Mima: Hem rebut les teves cartes i ens alegrem del teu retorn a Barcelona. Ens agradaria veure quina fita fas amb les solapes girades: Quan vindras?

Badó - Havana: Perdonà, home! Ja coneixes (per experiència) l'influència de la mandra quan es tracia d'escriure als amics: aixís es que no et desesperis i pensa que ja tenim enllestida la primera plana, de manera que per allà a darrers d'any sabras qualcom més de nosaltres. Envia algún periòdic mal sigui el «Diario de la Marina».

J. C. D: No fa per casa. No vos desanimem i proveu de fer quelcom més.

Retalls

Llegim a «La Publicitat» d'ahir:

«Segons «La Crónica» de Manresa, en un teatre de Girona debutá el trio argentí Irusta, Fugazot i Demaré i la seva orquestra especialitzada en tangos. Els tangos no complagueren el públic gironí que després de sisejar constantment els cantaires els va escandalitzar. A la sortida d'Irusta, Fugazot i Demaré, del teatre, la guardia civil va haver de protegir-los, perquè alguns espectadors, no contents amb haver-los esbronat, intentaren agredir-los».

Davant d'un fet tan eloqüent tot comentari seria sobrer. No podríem estar-nos, però, de brindar la notícia a l'il·lustre (?) redactor esportiu de «El Bisbalenc», (vegi el confrare la diferència de tracte) per a que la comenti amb aquella equanimitat (?) tan seva i amb la que fins ara sempre ens ha deixat palplantats amb les seves cròniques i comentaris, models d'imparcialitat i d'amor al nostre club.

Noticiari

El ball de pinyata que tingué lloc el diumenge pas-

sat al Centre R. Federal va veure's força animat. Els regals els obtingueren les simpàtiques senyorettes Pepeta Coll i Rosa Giralt i els corresponents als nois els joves Pere Cruanyes i Manuel Barber.

Irusta - Fugazot - Demaré amb la seva orquestra típica argentina donen una representació en el «Económico Cine» el dilluns passat obtenint un bon éxit.

A l'avançada edat de 72 anys deixá d'existir el passat dimarts la virtuosa senyora Llúcia Belleville, Vda. de Pagés. A la seva família i molt particularment al nostre col·laborador el dibuixant Enric Pagés, enviem l'expressió del nostre sentiment.

Complet el servei militar han retornat a la vila els nostres bons amics Martí Maria i Arcadi Arqués. Siguin benvinguts.

El dimarts a la nit la companyia de sarsuela que dirigeix el senyor Beut, doná una representació en el Teatre Carmen posant en escena «La Tragedia de Pierrot» i «La Moza de Mulas». Una i altra foren molt celebrades per la nombrosa concurrència que hi assistí.

Moviment del moll comercial durant l'última quinzena:

Vapors estrangers: Karl-Marx, rus; West. Clatala, americá; Pizarro, anglés i Estrella, norueg. Vapors nacionals: Feixas I, Landfort, Cabo San Vicente i Cabo San Martín. Velers: Miramar, Paquita Villanueva, Joven Paquito (2 vegades), Félix Martí, Cabo Major i Fernando Gasset.

La furiosa tramuntana del dijous va fer estralls en la nostra vila a la fàbrica de Manufactures se'n emportá un troç de teulada aixís com tot el del magatzem de suro del Sr. Nadal de La Bisbal, del camp del Palamós S. C. en feu caure un troç de paret reforçat amb 37 pilastres; de la fàbrica del Sr. Josep Miró arrencá part del teulat además d'altres averies; part de la paret del pati de la fàbrica del Sr. I. Matas i un troç reforçat per quatre pilastres del pati del Sr. Ernest B. Calvó. En el magatzem del Sr. Cruz en va fer caure la balustrada en una extensió d'uns deu metres.

Algunes embarcacions hagueren d'ésser socorregudes.

Aquests són els estralls de la tramuntanada del dijous en la nostra vila. Afortunadament no es registrá cap desgràcia personal.

Persona ben informada ens assabenta que molt

aviat es començaran les obres per instal·lar una barana al llarg del passeig marítim en el que per altra part ja fa uns dies s'hi treballa per allargar-lo un centenar de metres més. Aquesta millora es digna de tot elogi i així ens plau de fer-ho constar tot i desitjant que presideixi el més gran encert en l'elecció de materials de bona qualitat i que l'execució de l'obra pugui enorgullir-nos de mostrar-la als forasters que ens visitin.

El diumenge passat el Casino «El Port» celebrà un ball de Pinyata que resultà força animat. Obri la pinyata la distingida senyoreta Mercé Burget i el regal l'obtingué la simpàtica senyoreta Mercé Quintana; els dels joves els obtingueren en Josep Alvarez i Narcís Bach.

AQUEST NÚMERO HA ESTAT REVISAT PER LA
CENSURA GOVERNATIVA

Tintoreria "LOS MIL COLORES"

ANTONI GUÉLL

Tenyits i rentats de tota classe de trajes i vestits i els seus similars.

Dols i altres serveis a les sis hores.

DESPATXOS:

Sabateries Vells, 8 i Projeus 31 - GIRONA
Passeig Castellar, 9 - PALAMÓS
TALLERS: Pedret, 7 - GIRONA

Royal Sport Bar

Cervantes, 38 i 40

Begudes de marca - Servei acurat - Lloc de reunió dels aimants dels sports

No embruta
No engrassa
No tanyeix

Torna als cabells blancs el seu color natural sense tanyir-los.

Informarà

L. PUIG

C. de la Roda
PALAMÓS

"MADAME X"

Faixas de Cautxulina per aprimar

Passeig de Gracia, 127
BARCELONA

Representant a Palamós: Perfumeria «LA FLORIDA»

S. Plaja Villena

Centre General de Suscripcions

Venda i subscripció a tota mena de periòdics i revistes nacionals i estrangeres.

Corresponsal de les principals editorials de Barcelona i Madrid.

Constancia y calidad

Con la constancia con que la abeja fabrica su producto admirable, la casa ARTIACH trabaja incesantemente, con entusiasmo y la experiencia de muchos años, en la elaboración de sus exquisitas galletas, puesto todo su afán en producir insuperable calidad.

He aquí sus principales clases:

Maria ARTIACH
la galleta ideal

Cocochu
de coco seleccionado

Chiquilín
nueva creación

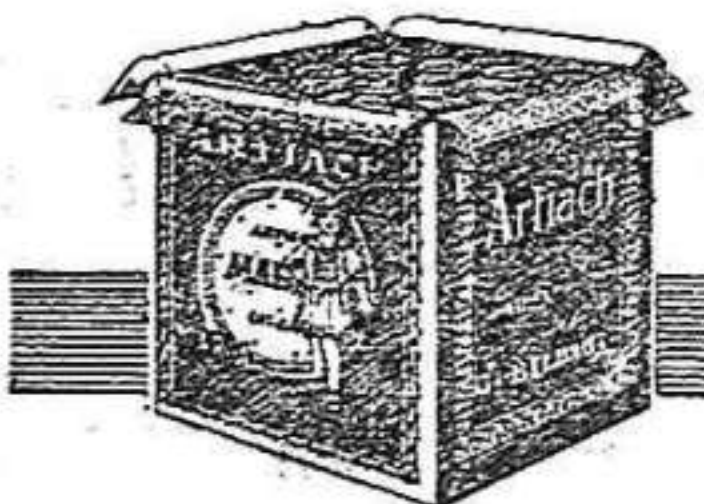
Petit Beurre
de rica mantequilla

Carlton Tea Biscuit
aristocrática y excelente para el te

Li-Li
la galleta popular

La marca ARTIACH es garantía de calidad insuperable.

PIDA VD. SIEMPRE GALLETAS
MARIA

Artiach

MARIA ARTIACH